

Peygamberliği ve Siyasetiyle

HZ. MUHAMMED

DESTEK YAYINLARI: 1527
DİN/FELSEFE: 10

HÜSEYİN ATAY / PEYGAMBERLİĞİ VE SİYASETİYLE HZ. MUHAMMED

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalioğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ö. Faruk Atay
Yayın Koordinatörü: Melih Atay
Editör: Hatice Kübra İmamoğlulil
Kapak Tasarımı: İlknur Muştu
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Birinci baskı: Atay 1999, Ankara
Destek Yayınları: 2. Baskı: Kasım 2021
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-625-441-481-7

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkani.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
www.destekmedyagrubu.com

Deniz Ofset – Çetin Koçak
Sertifika No. 48625
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul
Tel. (0) 212 613 30 06

Hüseyin Atay

Peygamberliği ve Siyasetiyle

HZ. MUHAMMED

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ / 9

- Hz. Muhammed'in Ailesi / 10
Hz. Muhammed'in Yetimliği / 12
Hz. Muhammed ve Hz. Hatice / 16
Kâbe'nin Siyah Taşı / 17
Yeni Din Arayanlar / 18
Hz. Muhammed'in İnziva Hayatı / 19
Hz. Muhammed'e Vahiy / 20
Hz. Muhammed'in Öğrenimi ve Öğretimi / 25
Vahyin Kesilmesi / 27
Ayet ve Surelerin Gönderilme Gerekçeleri / 29
İslam'ın Resmen İlanı / 30
Putların Tanrı Olmadığının İlanı / 32
Hz. Muhammed'in İlk Tarihi Kararı / 34
Kureyş Kabilesinden Utbe'nin Hz. Muhammed'e Teklifi / 35
Secde Suresi (32/1-30 ayettir): / 36
Habeşistan'a İlk Hicret / 44
Kureyş Kabilesinin Hz. Muhammed'e İşkencesi / 47
Amcası Hamza'nın Müslüman Oluşu / 52
Hz. Ömer'in Müslüman Oluşu / 52
Müslümanların Muhasarası / 54
Hz. Muhammed'e Yardım Edenlerin Uzlaşma Teklifi / 56
Kureyş Kabilesinin Yeni Teklifi / 57
Hz. Muhammed'in Taif Seyahati / 61
Hz. Muhammed'in Mekke'ye Dönüşü / 64
Hacca Gelen Kabileleri İslam'a Davet / 65

İslam'ın Medine'de Yayılışı / 67
Hz. Muhammed'in Hadislerinin Tespiti / 68
İsra ve Miraç / 73
Miraç Kıssasında Dine Aykırı Hususlar / 81
Müslümanların İlk Kiblesi Kudüs / 85
Birinci Akabe Antlaşması / 88
Sa'd b. Muaz Müslüman Oluyor / 90
İkinci Akabe Antlaşması / 92
Hz. Muhammed'in Hicreti / 93
Hz. Muhammed Medine Yolunda / 97
Medine Halkının Sınıfları / 99
Medine Antlaşması / 101
Hz. Muhammed ve Yahudiler / 104
Zekât ve Oruç / 106
Ezan / 107
Ezanın Tercümesi / 109
Hz. Muhammed'in Ayşe ile Evlenmesi / 112
İslam'ı Tarihi Olaylar İçinde Anlatmak / 113
Kâbe Kible Oluyor / 116
Necranlı Hristiyanların Heyeti / 120
Medine'de İlk Günler / 127
Fitne (Anarşi) Adam Öldürmekten Kötüdür / 129
Araplarda Kutsal Aylar / 130
Kur'an'a Göre Savaşın Hükmü / 131
Bedir Savaşı (14 Mart 624) / 134
Bedir Esirleri / 136
Zeynep ve Eşi Ebu'l-As / 139
Bedir Savaşının Önemi / 141
Uhud Savaşı (23 Mart 625) / 142
Önderlik-Zihniyet / 150
Bi'ri Maüne İhaneti / 153
Yahudi Kabilesi Benî Nadir / 154
Hendek Savaşı (h. 5/m. 627) / 158
Benî Kurayza / 162

Hudeybiye Barış Antlaşması / 165
Mekke'nin Fethi / 172
Huneyn Savaşı (h. Şevval, 8/m. Şubat, 630) / 176
Tebük Savaşı (h. Receb, 9/m. Ekim, 630) / 177
Tebük Savaşının Sonuçları / 180
Hz. Muhammed'in Oğlu İbrahim'in Ölümü / 183
Taif'in İslamлығы ve el-Lât Putu / 184
Ebu Bekir'in Hac Emirliği ve Beraat (Tövbe) Suresi / 185
Hz. Muhammed'in Veda Haccı (m. 632) / 188
Veda Hutbesi / 189
Hz. Muhammed'in Vefatı / 193

KAYNAKÇA / 195

DİZİN / 197

GİRİŞ

Kur'an'ın oluşumu Hz. Muhammed'in yaşamında başlamış ve bitmiştir. İslam dini tarihi ile vahyin Hz. Muhammed'e gelmeye başladığı miladi 610 ile 633 yılında Hz. Muhammed'in vefatıyla tamamlanan yirmi üç yıllık tarihi süreç içinde oluşan kendisinin yaşadığı tarih kastedilmiştir. Hz. Muhammed'in vefatından sonraki tarih, Müslümanların tarihi olarak adlandırılmalı ve ona İslâm tarihi denmesi mecazi anlamda kabul edilerek hoşgörü ile karşılanmalıdır.

Kur'an vahyi, Hz. Muhammed aracılığıyla insanlığa gönderilmiş ve sunulmuş olan gerçek bir olaydır. Bunun, tarihi olarak dinler arasında bir mukayesesi yapılacak olursa, bugün dünya dinleri içinde gördüğümüz Taouculuk, Konfüçyüsçülük, Hinduluk, Budhalık, Mecusilik, Yahudilik ve Hristiyanlık ile İslam dini arasında ilk anda şu iki temel ve ana farkın olduğu görülür.

Birincisi, İslam dininin, tarihi bir vakıa ve olay olarak başlangıcının, teşekkül dönemindeki çaba ve mücadelesinin tarihçe açık, seçik, berrak ve tarihe mal olmuş, tarihi bir olay ve hakikat olarak sabit olması ve tespit edilmiş bulunmasıdır.

İkincisi, İslam'ın getirdiği ve ortaya koyduğu ilkelerin, esasları ve temelleri bakımından diğer bütün dinlerden daha çok açık, belli ve çok kolay anlaşılır olması, bütün insanlığı kapsatacak şekilde evrensel olması ile insanın sağduyusuna hitap

etmesi, eğitim ve çevrenin etkisinde kalmayıp saf aklına ve temiz yaratılışına uygun olması maddi ve manevi ihtiyaçlarına cevap vermeyi gaye edinmiş bulunmasıdır.

Bu tarihi olgu olarak İslam'ın teşekkül süresi, Hz. Muhammed'in yirmi üç yıllık peygamberlik yaşantısı, yani dini anlama ve uygulama çabasını sürdürdüğü ve mücadelesini verdiği süre olsa da Hz. Muhammed'in daha önce geçen kırk yıllık hayatına da Hz. Muhammed'in şahsiyetinin teşekkülündeki temel teşkil ettiğiinden dolayı gereği kadar eğilmek gerekmektedir.

H. Muhammed'in Ailesi

H. Muhammed'in ailesi, tarihçe iyi bilinen Mekke'de oturan Kureyş kabilesine mensup Haşimoğulları'ndandır. Babasının ve annesinin evlenmeleri günü gününe tarihi bakımdan sabittir. H. Muhammed'in doğumu da tarihçe bilinmektedir. Babası, Abdulmuttalib'in oğlu Abdullah¹ annesi ise Vehb'in kızı

---

1. Abdullah adı H. Muhammed'in babası ile ortaya çıkmış bir ad değildi. Daha önce Araplar arasında yaygındı. Araplar putların adına izafetle çocuklarına ad veriyorlardı. El-Lat, putuna izafetle Abdullat, el-Uzza putuna izafetle Abduluzza (Ebu Leheb'in adı). Ved putuna izafetle Abdulved, Şems'e izafetle Abduşşems adını verdikleri gibi Allah'a izafetle de Abdullah adını veriyorlardı. Abdullah b. Umeyye, H. Muhammed'in halasının oğlu, Mekke'de H. Muhammed'e çok eziyet etmiş ve aleyhinde olmayacak şeyler söylemişti. Adı Abdullah idi. Rabia'nın oğlu Abdullah da Müslümanları Habeşistan'dan geri getirip işkence etmek için Kureyşlilerin gönderdiği putperest elçilerindendi. Abdullah b. Ziba'ra H. Muhammed'i hicveden putperest şairlerdendi. Hatl oğlu Abdullah Müslüman olmuş sonra irtidat etmişti. Medine'de münafıkların başı Ubey'in oğlu Abdullah idi. Abdullah b. Muhammed Hazreçli'nin İslam'dan önce Medine'de kral seçilmesine karar verilmişti. İslam'dan önce Abdullah adı verilmiş, Müslümanlık gelince Müslüman olmuş veya olmamış Abdullah adında pek çok kimse vardı. Abdullah b. Ureykit, Abdullah b. Revaha, Abdullah b. Selam (Yahudi âlimi idi Müslüman oldu), Abdullah b. Ceşh, Abdullah b. Ebu Serh. Demek ki, Abdullah H. Muhammed'in babası için yegâne bir ad değildi ve bir özellik taşımıyordu. Burada zikredilen adlar örnektir, yoksa sayıları daha çoktur.

Âmine idi. Abdullah evlendikten bir süre sonra Şam'a ticarete gitmişti. Şam'dan dönünce Medine'de akrabalarına uğradı, orada hastalandı ve öldü. Âmine, hamile idi ve kocasını beklerden ölüm haberi gelmişti. Böylece Hz. Muhammed doğmadan yetim kalmış ve yetim olarak doğmuştu. Âmine erkek çocuk doğurunca Kâbe'de olan dedesi Abdulmuttalib'e haber gönderdi. Abdulmuttalib torununu alıp Kâbe'ye gitti ve orada adını Muhammed koydu. Bu ad her ne kadar Araplar arasında yaygın değildi ise de bu adı taşıyanlar vardı. Mesela Medine'de Hazreçli Abdullah b. Muhammed, Hz. Muhammed Medine'ye göç etmeden önce Medine'ye kral yapılmasına fikir birliği edilmiş biri idi. Muhammed b. Huzai b. Hizabe, Muhammed b. Süfyân b. Mucaşi, Muhammed Esidi gibi Mekke'de de bu adlara rastlanmaktadır.

Abdulmuttalib'e niye torununa Muhammed adını verdiği sorulunca, çok methedilsin ve övülsün diye Muhammed adını verdiğini söylemişti. Abdulmuttalib'in verdiği bu mana bir kutsallık taşıyamaz. Çünkü bu mana kelimenin kök manasından gelmektedir.²

Hz. Muhammed'in doğduğu yıl, ay, gün ve ev hakkında değişik sözler varsa da, sonraki tarihleri esas alarak geriye doğru sayan ciddi araştırmacı tarihçiler 570 yılının Ağustos ayında yani Fil senesinde³ doğduğuna kanaat getirdiklerini söylemişlerdir. Âmine zengin değildi, oğlu da yetimdi. Arapların geleceğine göre Mekke'nin ileri aileleri çocuklarını çölden gelen sütannelerine verirlerdi. Muhammed'e rağbet olmamıştı. Çünkü

2. Muhammed Arapça *hamd* kökünden gelir. Hamd, övmek demektir. *Ahmed* en çok övülen, *Mahmud* övülmüş olan, *Muhammed* pek çok ve daima övülen manasında bu kökten türemişlerdir.

3. Fil senesi, Yemen kralının Kâbe'yi yıkmak üzere gelip Kâbe'yi yıkamadan, Allah'ın verdiği bir felaket sebebi ile ordusu perişan olarak Yemen'e geri döndüğü yıldır. Orduda fil bulunduğu için fil senesi denmiştir. Araplar ve iptidai milletler, büyük hadiseleri tarih başlangıcı sayarlardı. Ona göre tarih düşürürlerdi. Batılıların kullandığı Miladi tarih ve Müslümanların kullandıkları Hicri tarih de birer hadiseyi anlatmıyor mu?

sütanneler emzirmeyi para karşılığı yapıyorlardı. Halime isminde Sadoğullarından bir kadın, alacak çocuk bulamayınca boş dönmek hoşuna gitmediğinden kocasına sordu ve kocası da yetim Muhammed'i almasına izin verdi.

Hz. Muhammed beş yaşına kadar çölde sütannesini Halime'nin yanında kaldı. Sonra Mekke'de annesine getirildi. Annesi oğlunu aldı, Medine'ye babasının dayılarına götürdü. Hem kocası Abdullah'ın mezarını ziyaret etti, hem de oğluna babasının kabrini gösterdi. Âmine ziyaretlerini bitirip Mekke'ye dönüyordu ki, Abva denilen yere geldiklerinde hastalandı ve orada öldü. Böylece Muhammed doğmadan önce babadan yetim ve altı yaşında iken de anneden öksüz kaldı. Bunun üzerine daha önce Muhammed'i emziren ve ona babasından kalan Ümmü Eymen adlı cariye Muhammed'i alıp Mekke'ye dedesi Abdulmuttalib'e teslim etti.

Hz. Muhammed'in Yetimliği

Dedesini Abdulmuttalip seksen yaşında idi, Muhammed sevizine basmıştı. Dedesi de ölünce, artık Muhammed amcası Ebu Talib'in yanında kaldı. Ebu Talib kardeşleri içinde hem ailesi en kalabalık hem en fakiri idi. İşte Muhammed, baba, ana ve dede yetimi olarak yalnızca amcası Ebu Talib'in yanında bir sığınak buldu.

Ebu Talib yeğenini çok seviyor ve oğullarından öne geçiriyordu. Şam'a doğru yaptığı ticaret yolculuğuna on iki yaşında olan Muhammed'i de almıştı. Ebu Talib bu yolculuğundan zarar etmediyse de fazla kâr etmedi ve bir daha da ticaret yolculuğuna çıkmadı. Geçimini Mekke ve civarından temin etti. Çocukları ve yeğeni Muhammed ile birlikte çalışıyordu. Muhammed amcasının ve Mekkelilerin koyunlarını otlatıyordu. Sonraları koyun çobanlığı yapmakla övünmüştü. Hayvanları

iyi koruması, iyi gütmesi, birbirlerine saldırılarını önlemesi insanları idare etmekte bir deneme sayılmalıydı. Nitekim daha önce Hz. Musa'nın ve Hz. Davud'un çobanlık etmelerinde peygamberliğe mani bir şey yoktu.

Hz. Muhammed'in Mekke toplumunda insanlar arasındaki münasebetlerinde çok iyi ve dürüst olduğu göze çarpınca insanlar ona emin (güvenilir) niteliğini vermişlerdi. Şüphesiz, bu emin sıfatı yüce bir sıfattır ve küçümsenecek bir nitelik değildir. Şimdiki devlet adamları veya yüksek mevki sahibi memurlar, tüccar, esnaf, işçi sınıfı bir düşünülün, yüzde kaç güvenilirdir. Burada güven yalnız dostların, yararlıların, çıkarlıların güvenmesi ile ilgili değildir. Hiç önceliği olmayan, belki de karşı gruptan, partiden olan veya hiçbir partisi olmayan ve hiçbir menfaat ve çıkar, oy potansiyeli sağlamayan kimsenin güvenini kazanmak önemlidir. İşte bu sıfatı haiz olmayan adam karısının güvenini bile kazanamaz. Güvenilemeyen bir başkanın partisinin meşruiyetinden ve hele Müslümanlığından överek bahsetmek mümkün olur mu? Gerçekten güvenilir olmak şereflerin en büyüğüdür.

Hz. Muhammed'in babadan, anadan ve dededen yetim kalmasının felsefesini yapmak, gaye ve neticesini düşünmek doğru olur. Bunun düşünülebilen hikmeti ve felsefesi şu hususlarla ortaya konabilir:

a. Yetim olmakla toplumun içinde daha çok tanınması, bu yetimin neler yaptığına dikkat etmeleri, onu her zaman gözleri önünde kontrol altında bulundurmaları ve böylece onu daha iyi tanımlarına sebep olmuştur.

b. Hedef olmanın mahrumiyetini, insanların ona bakışını ve insanların ona karşı tutum ve davranışlarını öğrenmek, görmek, duymak ve yaşamakla yetimleri korumaya önem vermek.

c. Yetimin insanlara karşı inancını, davranış ve duygusunu kendi nefsinde tecrübe etmek, insanları tanımak, onların

hakkındaki yetimin, özellikle fakir yetimin vereceği hükmü bilmek, o hükmü bilerek ve duyarak vermek. Zenginin ve yüksek ailenin yetime, yetimin onlara bakışlarını mukayeseye ve gerçek bir değerlendirmeye tabi tutmak, bunda düşülebilecek hatayı görmek ve onu düzeltmek.

d. Yetimlerin ve fakirlerin, alt tabakanın çoğunluğunu teşkil ettiği toplumun problemlerinden, dertlerinden, sıkıntılarından, ıstıraplarından haberi olmak, onları yakından, içinden öğrenmek ve çözümüne çare aramak, onlarla aynı şuuru paylaşmak.

e. Babası, anası sağ olsaydı, onların iki türlü tutum takımları ihtimali olurdu. Birincisi, onun peygamberliğini kabul etmeyebilirlerdi. Bu uzak bir ihtimal kabul edilse bile, oğul baba arasında din ayrılığı olurdu ve peygamberin babasının kendisine inanmaması aleyhine bir propaganda vesilesi teşkil ederdi. İslam'da anaya babaya olan itaat emrine uymakta hoş olmayan durumlar ortaya çıkarabilirdi. Hz. İbrahim'in babası ile tartışması buna örnektir.⁴

İkincisi, anası, babası peygamberliğini kabul ederlerdi. Bu durumda anasına, babasına güvenir, onları arkasında bir kuvvet görür, ihtimali uzak da olsa çok sıkıntılı anlarında Allah'tan sonra güvenecek anası babası hatırına gelebilirdi. Böylece Allah'a güveninde bir an gevşeklik meydana gelebilir; kendini Allah'a tam ve sıkı bağlı olmasının duygusunda ihmal meydana gelebilirdi. Ama anasının ve babasının olmaması her an kendini Allah'a vermiş olma durumunu devam ettirmek ve Allah'tan başka dayanağı olmaması demektir.

Ayrıca, anasının ve babasını da düşünmesi, gözetmesi, onlara bir sıkıntı ve azabın gelmemesine çalışması gerekirdi ki, bu durum kendinin çok az da olsa vaktini alırdı. Hz. Muhammed'in hayatı takip edildiği takdirde ailesi ve çocukları hiçbir zaman davasına engel teşkil etmediler, bilakis yardımcı

4. En'am 6/74; Kehf 19/41.

oldular. Anası babası daha yaşlı olacakları için durumlarında değişiklik olabilirdi.

f. Kur'an-ı Kerim'de yetimlere çok önem verilmiştir. Hz. Muhammed'in de yetim olması ile bu durum pekiştirilmiştir. Yetime ve fakire önem vermeyi Allah'ın sosyal kanunlarına göre anlamak çok uygun olur. Allah insanlar arasına rızık ve servette derece farklılıkları koydu ve insana iş yapma hürriyeti verdi. Zengin olanların fakirlere yardımda bulunmamaları halinde toplumda huzursuzluk olurdu ve insanların birbirine muhtaç olmamaları halinde de toplum sürekli olarak monoton olacağı için zevk, tat ve mutluluk olmazdı. Sonra fakirliğin sebeplerinden birisi de yetimlikdir. Yetime önem vermenin başka bir kanuna, ölüm kanununa sıkı bağlılığı var. Allah diyor ki, insanı Ben yarattım, onu yok olmaya bırakmam, elinden tutarım.

Allah'ın kanunu, insanı korumaya dayanıyorsa, anasının karnında, ya da doğduktan az bir zaman sonra, çocukluğunu bitirmeden babası ölürse yetime kim bakacaktır? Allah'ın koruması nasıl olacak? O halde yetim bırakmamak için insanları belli bir yaştan sonra ölüme tabi tutmak gerekecek ve insanlar yaşlarına göre ölüm kuyruğuna girecekler. İnsanlara ölüm kuyruğunda beklemek kadar büyük azap ve işkence veren bir şey olamaz. Allah ölüm kuyruğunu kaldırmak için gençleri, çocukları, bebekleri, yaşlıları umutsuzluğa düşürmemek için vakti ve zamanı bilinmeyen ölüm kanununu koydu. Buna göre yetim zayi olmuş ve yitmiş olmaz. İşte Allah genç anne ve babaların ölmesi ile ortada kalan yetimlerin bakımını diğer insanlara farz kılmış ve o hususta özel hükümler koymuştur ki, böylece Allah, ölüm kanununda bir bakımdan meydana gelen açıklığı başka bir kanunla telafi etmiştir. Allah ölümden insanlardan sırayı kaldırmakla insanlara en büyük saadeti ve yaşama zevkini vermiştir. Bu, insanlığın en büyük ümidi ve saadet kaynağıdır.

İşte Hz. Muhammed'in yetim olarak yetişmesi peygamberliğinin insan varlığına, insanoğluna daha yakından nüfuz etmesi, insanoğlunun saf ve halis yaratılışına çok yakın olarak yetişen yetimin gerçekleri daha çabuk kavrayacağı esası da hesaba katılmalıdır. Allah'ın dini İslam'da insanın saf ve temiz yaratılışına hitap ettiğini ifade etmekteki hikmet budur.

Hz. Muhammed ve Hz. Hatice

Hem fakir hem de ailesi kalabalık olan Ebu Talib, yeğeni Muhammed'e rızkını temin edecek bir iş bulmayı düşünüyordu. O sırada Ebu Talib, Huvaylid'in kızı Hatice'nin Kureyş'ten ticaret kervanını idare edecek ücretli bir adam tutmak istediğini öğrenince, Hatice'ye gidip yeğeni Muhammed'i tavsiye etti. Hatice⁵ bu teklifi kabul etti. Muhammed, Hatice'nin kölesi Meysere ile Şam'a ticarete gitti. Orada Hatice'nin arzu ettiği şeyleri satın aldı ve ticareti güzel idare etti. Meysere ile döndüklerinde Mekke'ye yakın Merruzahram denilen yere geldiklerinde Meysere Muhammed'e, git Hatice'ye yaptığın ticaretin iyi geçtiğini ve iyi kazanç sağladığını anlat, dedi. Muhammed önce gidip Hatice'ye kervan hakkında sevindirici bilgi verdi. Sonra Meysere gelip Hatice'ye Muhammed'in dediklerini tasdik etti ve Muhammed'i Hatice'ye çok methetti. Yolculuk ve ticaret esnasında Muhammed'in davranış ve muamelesinden memnun olmuştu.

Hatice zaten Kureyş gençleri içinde Muhammed'in ahlâkını ve faziletini biliyordu. Böyle yakından da görünce, onu sevdi ve onunla evlenmek istedi. Hatice evlenme arzusunu arkadaşı

---

5. Hatice Esed kabilesindendi, iki defa evlenmişti. İki kocasından kendisine epeyce mal kalmıştı. Babası Huvaylid'in yardımı ile servetini artırdı. Mekke'nin en zengin hanımı idi. İleri gelen kimselerin evlenme tekliflerini, malından dolayı evlenmek istediklerini anlayarak reddetmişti.

Munye'nin kızı Nufeyse'ye anlattı. Nufeyse gidip Muhammed'e niye evlenmiyorsun, buna engel nedir, diye sordu. Muhammed de elimde bir şey yok ki, ne ile evleneyim deyince, Nufeyse masraflar karşılır, güzel, şerefli ve zengin bir hanıma ne dersin, sorusunu yöneltti. Muhammed kim olabilir, deyince, Nufeyse hiç beklemeden Hatice cevabını verdi. Muhammed bu benim için nasıl mümkün olur, dedi. Nufeyse, ben bunu yaparım bana bırak, dedi.

Hatice de işe acele etti. Muhammed amcaları ile geldi ve Hatice'nin evinde nikâh kıyıldı. Hatice'yi amcası Ömer b. Esed nikâhladı. Böylece Muhammed yirmi beş yaşında ve Hatice kırk veya bir rivayete göre yirmi yedi yaşında olarak evlenmiş oldular.⁶ Bu evlenmenin mutlu bir evlenme olduğu Hatice'nin ölümünden sonra da Hz. Muhammed'in hatırasından çıkmadığı, Hz. Muhammed'in ilk peygamberlik günlerinde en büyük desteği ve teselliyi Hz. Hatice'den gördüğü bilinmektedir.

Kâbe'nin Siyah Taşı

Mekke'nin etrafındaki dağlardan büyük bir sel gelip Kâbe'yi yıkmıştı. Kureyşlilerin dört kabilesinden her biri Kâbe'nin dört duvarından birini yapmak üzere karar almışlardı. Ancak kut-sal siyah taşı yerine koyma zamanı gelince, aralarında ihtilaf çıktı. Bu taşı yerine koyma şerefini kimse ötekine vermiyordu. Nerede ise kavga silaha dökülecekti. En yaşlı ve ileri gelen Ebu Umeyye bir teklifte bulundu. Sofa kapısından ilk gelecek kimse hakem tayin edilecek ve onun hükmüne uyulacaktı. İlk gelenin Hz. Muhammed olduğunu görünce onun bu teklifini kabul ettiler. Hz. Muhammed yanlarına gelince durumu ona anlattılar.

6. Ahmed Şelebi, *Mevsuat et-Tarihi-İslami*, 1/1 vd. (Kahire, Mısır: 1982).

Muhammed biraz düşündükten sonra bana geniş bir bez getirin, dedi. Dört kabilenin ileri gelenini çağırdı. Her biri bezin bir ucundan tuttu, taşı duvarda konacağı yerin hizasına kaldırdılar. Muhammed de taşı aldı yerine koydu. Böylece herkesi memnun etti ve kan kavgasının önüne geçti. Bu olay olduğunda Hz. Muhammed otuz beş yaşında idi.⁷

Yeni Din Arayanlar

Kureyş kabilesinin içinde puta tapmayı reddedenler bulunuyordu. Bunlar içinde şu dört kişi meşhur olmuştur.

Amr'ın oğlu Zeyd, karısı ve amcası Hattab'ın yüzünden kaçmış, Şam'ı, Irak'ı dolaşmış gelmiş, Yahudiliğe ve Hristiyanlığa da girmemişti. Mekke'ye dönmüş ve Kâbe'ye yaslanarak, "Ey Allah'ım sana nasıl ibadet edileceğini bilsem ona göre sana ibadet ederdim" dediği rivayet edilir.

Huveyris oğlu Osman, Hz. Muhammed'in hanımı Hz. Hatice'nin akrabası idi. Bizans'a gidip Hristiyan oldu ve Kayser'in gözüne girdi. Hicaz'ı Bizans'a bağlatıp, Kayser'in Hicaz valisi olmak istedi, Mekkeliler onu kovdu, Gassas'ın (Şam'da) devletine sığındı. Mekkelilerin ticaret yollarını kestirmek istedi. Mekkeliler Gassas'ın kralına hediye göndererek Osman'ı zehirlettiler.

Cehş'in oğlu Ubeydullah, Müslümanlık gelene kadar öyle kaldı. Sonra Müslüman oldu, Müslümanlarla Habeşistan'a gitti. Orada Hristiyan oldu ve Hristiyan olarak öldü. Karısı Ebu Süfyan'ın kızı Ümmü Habibe, Müslümanlıkta sabit kaldı. Sonra Habeşistan'dan dönünce Hz. Muhammed onunla evlendi.

Varaka b. Nevfel, Hristiyanlığa girdi. Hz. Muhammed'e vahiy geldiği zaman hayatta idi.

---

7. Yirmi beş yaşında olduğu da söylenmiştir.